

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „3.—“ „4.50“
za četrt leta „1.50“ „2.25“
Posamično številko se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnništvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Ogledi in oznanila se račune po 8 nov. vsrca v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnništvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so preste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinost je moč«.

Okolica tržaška, vzdrami se!

V zadnjem listu priobčili smo notico: „Katoliška cerkev in tržaški brezverci“. Okoličane naše bi prosili, da jo še enkrat in pazno prečitajo. Ako so jo pazno prečitali in tudi dobro umeli, potem bodo mogli še le pojmiti, kaki so naši nasprotniki, kake namene da goje tržaški lahoni glede okoličanov. Videli bodo okoličani, da so jim magistratna gospoda skrajno sovražni in da o prijateljstvu do okoličanov, katero tako radi povdarjajo — če ravno potreba tako nanese — niti govoriti ne smemo.

Stara in znana stvar je, da so nam Slovencem tržaška gospoda v strogo narodnem pogledu neizprosno sovražni. Tega svojega sovražstva neso nikdar skrivali; še kazali so je in je še kažejo vsikdar, pri vsakej priliki in kolikor moči demonstrativno. To sovražstvo je staro in s tem sovražtvom nam bode vedno tudi v bodoče računati. Kolika krivica tiči v tem sovražtvu! In vender se nam neso ti srditeži še do pred kratkem niti za polovico tako gnjusni zdeli, kakor se nam vidijo sedaj, ko so nam pokazali vso svojo gnjusno naravo, ko so nam razkrili še zadnji kotiček odurnega svojega srca. V tem srcu raste pač plevel divjih strasti, a v tem srcu ne bodo nikdar vzkile plemenite cvetke krščanske ljubezni in blage bratoljubja; v tem srcu so zamrli vsa blaga čustva; ta srca ne poznajo onega zlatega nauka: ne stori družemu, kar sam sebi ne želiš. Rekli smo, da se nam ti ljudje do sedaj neso tako gnjusni zdeli, nego se nam vidijo sedaj. Narodno nasprotstvo — da-si je tudi to vnebovpijoča krivica — so mogli vsaj navidezno, seveda z njih stališča, opravičevati, češ, da narodne zahteve okoličanov rušijo harmonijo mej okolice in mestom in da oni hočejo sicer skrbeti za vse druge moralne in materialne koristi okolice. Sedaj pa so jasno dovelj povedali, da ne sovražijo le narod-

nosti slovenske, ampak da so protivniki okoličanov sploh, in naj so ti katerega-koli političnega mišljenja. Sedaj je vsakemu vidno, da hočejo ugonobiti okoličane, da jih hočejo moralno vničiti.

V uvodnem članku zadnje številke govorili smo o veri kot prvej čuvarici javne morale; povedali smo, da je udanost do katoliške cerkve in vršenje nje naukov prvi pogoj, ako hočemo Slovenci kot narod istinito napredovati, ako hočemo ostati čvrsti in ako hočemo si ohraniti vse životne sile, katere so potrebne vsakemu narodu za njega dušni in telesni blagor. Kaj sledi iz tega? Iz tega sledi, da je oni najhujši naš nasprotnik, kdor nasprotuje veri naše, kdor hoče zatreti verski čut med ljudstvom in hoče ljudstvu zabraniti, da ne bi moglo blažiti si srce svojih z onimi resnicami in onimi lepimi nauki, katere nam prihajajo iz bogatega vira naše cerkve. In tako hočejo tržaška gospoda! To nam je na vsa usta povedal tržaški „Mattino“. In o „Mattinu“ še pravijo, da je organ zmerne, avstrijsko-lojalne stranke. Kaj naj potem mislimo o onih tržaških listih, ki ne veljajo za „zmerne“ in „lojalne“?! „Mattino“ nasprotuje strastno zidanju prepotrebne nove cerkve v Rocolu in ne privošči okoličanom, da bi se jim odprl novi hram, kamor bi hodili slušati besede božje, kamor bi hodili slušati divne propovedi onih lepih naukov, kateri plemenijo dušo človeško in dvigajo človeka od pritičja zemeljskih težav in nadlog v zračne in idealne višine bratoljubja in blažilne vere v boljše bodočnost onkraj groba. Lepa „zmernost“ to! „Mattino“ ne zahteva le, da se ne zida cerkev v Rocolu, ampak zahteva, da se okoličanom sploh cerkve zapro in da se v vseh cerkvah prestriže beseda, okoličanom umevna. Razumete-li, dragi okoličani, kaj to pomenja?! Krivonosi mestni naši nasprotniki ne nameravajo samo oropati vas vaše narodnosti, zatrti v vas ljubezen do vašega jezika, zrušiti zavest vašo in vse vaše in-

telektuelne sile — ampak popačiti, pohujšati vas hočejo. Po njih širčca se demoralizacija vničila naj bi vse kreposti v vas, da ne bi zgubili samo svoje narodne zavesti, ampak da bi zgubili zavest o svojej človeški vrednosti; pozabili da bi na svojo lastno ceno kot ljudje, po božjej podoobi vatvarjeni. Ti vaši „prijatelji“ hočejo vas dovesti do tja, da bi vse moralne sile v vas zadremale, da bi postali kreature brez vse lastne volje, katerim bi mogli svobodno na roke nadeti spono njihovega samosilja. Brezvestne duše hoteli bi tirati okoličane v propad.

Okoličani! odprite svoje oči, prosimo Vas. Poglejte vašemu sovražniku v obraz, da ga bodele dobro poznali! To je sovražnik, ki ne pozna pravice, vsmiljenja in človeške ljubezni. Ko se vam prijazno bliža, zapodite ga od sebe, kajti vsaka njegova, do vas prijazno govorjena beseda pomenja izdajstvo, vsak smehljaj na njegovih ustnih je vam zlobno nastavljen past. Oklenite se naroduosti svoje, kajti ta Vam garantuje napredek — oklenite se katoliške vere svoje in njenih ustanov, pri katerih se morate učiti vseh lepih čednosti in kreposti. Postavite se na noge v bran vere in narodnosti. Nikdo nima pravice, da bi podil jezik vaš iz šol in in uradov, a še manje ima kdo pravico, poditi jezik ta iz hiše božje — iz cerkve. Ako je do sedaj še kdo dvojil o pravih lastnostih naših nasprotnikov, od danes naprej ne more več dvojiti. Hiše božje vam čerjo zapreti! Ne občuti-li vsakdo izmed vas, da je to globoko žaljenje vašega možkega ponosa in vaše narodne zavednosti?! Seveda se želje teh strastnežev ne bodo spolnile; višji faktorji bodo skrbeli — tako upamo za trdno, — da se irredentovska drevesa ne dvignejo do nebes. Ali pozornim je nam vendar treba biti. Zato pa, dragi okoličani, oklenite se z železno silo pravih svojih prijateljev in ti so v slovenskem taboru — v taboru rojakov vaših. Politiško društvo „Edinost“

dajalo vam bode vsikdar pravega navodila, kako se vam je vesti v vašo lastno korist in v prosep vaše časti. Bodite zložni, nasprotstva naj ponehajo mej vami in vsi za jednega in jeden za vse slušajte navodila vaših veljakov. Korist bo le na va-

šej strani.

Okolica tržaška, vzdrami se!

—t—.

Hrvatsko pravo in neka italijanska gospica.

Pod tem naslovom objavlja vrli list „Il Diritto Croato“ članek, ki je vreden, da ga tu prevedemo:

Odkritosrčno priznanje, ki je je izrazila neka italijanska gospica našemu listu; besede njenega blagohotnega somišljenja, gorke simpatije do načela, za katero se bojujemo, so neznansko očarale naše nasprotnike. Njihova glasila, pristranski presojevalci tega začudenja, mislijo, da smo si izraze, ki nam jih je posvetila blagovoljna gospica iz Verone, sami izmislili. Drugi je smatrajo pa za istinite ter izrekajo z nekim dramatičnim strahom: Ta ženska ni vredna hčerka Italije!

Naši nasprotniki pa ne pomislijo, da s temi vzklici neverjetnosti in srda obsojajo sami sebe: sami se smatrajo nevredne nosilce imena pravih Italijanov, s katerim imenom se toliko ponašajo, kajti zanikajo uzore, ki vsacemu odkritosrčno udanemu Italijanu morajo biti sveti — zanikajo visoka načela, vsled katerih je nastala in se razvila nova Italija.

In uprav te ideje in načela je pohvalila italijanska hčerka, katera vzbuja sedaj, pripoznavajoč prvoboritelje za opravičeno hrvatsko pravo, v srcih nekaterih popačenih avstrijskih Lahov srd in gnjus. Vi, ki ste v svojej mladosti s prisrčnim zanimanjem opazovali italijansko narodno gibanje, lahko spoznate in umete svetost boja, ki ga bijejo Hrvati, kakor ga more

se dokazuje, da hripa razvija svoje sile v omenjenih dveh letnih časih.

Kar je pa posebno čudno, in zaradi česar se pismouki, zdravniki, zvezdogledi in drugi učenjaki glave razbijajo, je to, da hripa potuje po svetu, kakor se jej dopada. Do konca 16. stoletja je potovala vselej od zapada proti jutru, od tistega časa pa naprej do dan-danes pohaja od jutra proti zahodu. Zdjaj ko poznamo nagajiva pohajanja bolezni, hočemo pa opazovati, kako in sploh v kakej obliki se ona prikazuje. Prikaže se navadno kot bronhijalni katar, (?) kateri se odlikuje s kašljem, navadnim nahodom in bolečinah v želodecu in v črevah; sploh dobi bolnik mrzlico in čuti splošno slabo telesno stanje, kakor je na primer: pomanjkanje teka, šibke noge, nategovanje udov, ščipanje, tje pa sem trganje ali bodenje v nogah, rokah, trudnost oči; — katerekrati pa bolnik tudi iz sebe meče in čuti se potem navadno tudi olajšanega. S časom pa človek postane tako občutljiv, da mu je kar znoreti, kadur se količkaj razdraži; in zdi se zdravemu opazovalcu, da ima v resnici norca pred seboj. — Iz tega se lahko razvidi, da so pri hripa posebno živci zadeti. Živci pa

PODLISTEK.

O hripi.

Predavanje v Puljskej čitalnici.

Hripa je bolezen, katerej Italijan pravi „influenza“; Nemec jo imenuje „nalezljivi nahod“, ali pa tudi, „nahodno merzlico“.

Mi hočemo imenovati po domače to boleznisko prikazen „hripa“ — in mislim, da je to ime našem jeziku naj bolj pristojno; kajti tega izraza se naše slovensko ljudstvo poslužuje, kadar v obče govori o prehlajenju, pri katerem se nos zamaši, se iz nosa „cedi“ in se ob enem toži, da je glava težka in zavzeta. Pri navadnem nahodu — na Goriškem se govori o „pošasti“, mesto „nahodu“, kar je eno in isto — se izvan zamašenega nosa, kaplje iz nosa, zavzete glave in solznih oči drugih bolezniskih znamenj ne dobiva. Bolezen taka navadno trpi po 2—6 dni, in ko se je človek spotil, preneha vsa nadlega.

Ako pa domači nahod, ali domača pošast postane hujša vsled zanemarjanja, tedaj pa začne teči tako imenovana „merzlica“, katera občutimo v životu in sicer od glave do spodnjega dela križa; bolniku

se zdi, kakor bi mrzle mravlje po križu gori in doli tekale. — V tacihi slučajih se že more reči, da človeka mrz trese, ali pa, da ima mrzlico, — in ta prikazen je ravno posledica nahoda, ki je v telesu človeškem vsled zanemarjenja svoje korenike vcepil.

Nahod je torej že, skoro bi rekel, vsacemu izmed navzočih gospodov poznan — in nam ni nič novega, kako ga je zdraviti. Ena masele dobrega vina „dez mero“, eno čašo dobrega kofeta, en punč, kozarec zavrelega vina, ali pa en dober čaj — človek se v postelji prepoti in vstane drugo jutro čil in zdrav, — ako ne popolnoma, vsaj da ne toži o pošasti ali o nahodu.

Nalezljivi nahod ali influenza, katera dandanes vznemirja celo Evropo, je pa že nekoliko hudobnejši od navadnega nahoda in postaja v obče, rekel bi, kužna bolezen. — Ves svet govori in piše o njej; zaradi tega mi bodi dovoljeno, izreči nekoliko besedi o tej bolezni. — Hripa, kot nalezljiva bolezen, ni bolezen nove vrste; kot pohajajna bolezen ali epidemija se je hripa že mnogokrat v Evropi in izvan Evrope prikazala. — Kolikor je bilo mogoče do-

znati o njenem nasilnem pohajanju, je omeniti leta 1387, potem 1510, 1557, 1580, 1593 itd. in v našem stoletju je razsajala v letih od 1800—1803, pozneje od 1830—1837, potem v letu 1857 in 1858 in prikazala se je naposled v letu 1889.

Čudno je pa pri tej bolezni, da ne zanemari noben del sveta, nobeno deželo, nobeno mesto. Kakor jej pride na voljo, se loti ob enem in istem času toliko Amerike, kakor Evrope ali drugih delov sveta; razsaja teko rada pod ekvatorjem, kakor nad njim.

Ona se ne zmeni ali je vreme toplo, ali mrzlo; ali je zrak suh, ali pa moker; ravno tako pa jej tudi ni mar, če je vetrovno ali tiho vreme — in obiskuje ravno tako po sinjem morju zibajoče se ladije, kakor bajte na kopnem ali suhem. Loti se, kakor se je omenilo, brez milosti vsacega kraja, in ob času, o katerem se jej poljubi.

Preiskovale so se svojevrednosti hripe. Kolikor je statistika mogla poučiti, pogodili so, da se ona najraje v pomladi in jeseni razprostira, dasiravno se ne morejo izključiti tudi drugi letni časi; ali vsakako

umeti vsak drugi italijalijanski podanik, ki se spominja bojov za združenje domovine. — Odnosaji, v kojih se naš narod bori za svoje pravice se jako razlikujejo od razmer, v kojih so se borili Italijani; tudi sredstva v boju so različna; obe narodnosti je pa v nemal enak princip ter jih še vna, namreč: narodnostno načelo in načelo narodne svobode, ki je povsod sveto: v rožnatej apeninskej deželi in mej severnim ledom; pri narodih, ki so dosegli vrhunec svojega napredka in v deželah, ki so stopile na pot naobraženosti. Italijanski duševni velikani raznih dob vedeli so po pravici ceniti važnost Hrvatov in Slovanov sploh. Zadosti, da navajamo Cavour-ja, Tenca in Mazzinija.

V parlamentu subalpinskem branil je Cavour očitno Hrvate, boreče se proti madžarskemu nasilju, proti onim, ki so jih sumničili upornike, rekoč, da je zastava koja so razvili, narodna, ne pa uporniška. — Tenca je pripoznaval v misiji Slovanov znak in željo po osvoboditvi. Slovani — piše Tenca — morajo pozabiti svojo minolost, dolgo dobo robstva in vsakovrstnih krivic, proti katerim je še dandanes naperjena njih misel. Mazzini je pisal svoja „Slovanska pisma“ (Lettere slave), ki jih je priobčil l. 1857 časopis „L'Italia del popolo“ z namenom, da razširi dobro in zdravo misel o težnjah južnih Slovanov, do tedaj poznatih mej večino Italijanov samo po imenu. Tenca je govoril in pisal jako laskavo o političnem gibanju in ob okrepčanju narodne ideje na Hrvatskem, v Dalmaciji, Slavoniji, Kranjskeji in Štajerskeji ter se prav povoljno spominjal Ljudevita Gaja in njega „Hrvatskih novin“, grofa Draškovića in družbe, koja je on osnoval v Zagrebu: „Matice ilirske“. V prvem svojem listu je pisal: „Slovanske težnje neso hipno vzbujenje, ki kmalu premine, ampak naravni sad trajnega zgodovinskega sporočila“; — na to se spominja znakov, s kojimi bode slovanski življ, dosedaj nem in pozabljen, pomnožil dosedaj delujoči življ v Evropi. V drugem pismu je pa trdil: „Prve težnje italijanske politike, kadar Italija bode združena, morajo biti slovansko-grške“. In četrto pismo je sklenil s tem-le strastnim vzklicem: „Kadar Italija vstane k novemu življenju, ostati mora zvesta jednemu načelu; ostati mora sestra vseh onih ljudstev, ki, kakor ona, imajo pravico, zvati se narode“.

V nekaterih člankih, objavljenih v časniku „La Roma del popolo“ l. 1871. piše Mazzini, govoreč o začetku slovanskega gibanja, doslovno: „Slovansko gibanje je nastalo, kakor naše, samo od končujoče v možganih in hrbtnem mozgu. Ako so živci izvanredno vzdruženi, mora biti njih delovanje v možganih in hrbtnem mozgu izvanredno t. j. delovanje nespametnega človeka. — Vidi se torej, da pri hudi hripi človek neumno govori in z rokami in nogami nespametno ravna.“

Kolikor učijo skušnje, je hripa pri otrocih in starih ljudeh bolj nevarna, kakor pri ljudeh srednje starosti. Sapnikove čevi so pri prvih, t. j. pri otrocih še ozke: ni čuda tedaj, ako se pri otrocih laglje zamašijo. Otrok se zaduši! — Pri starih ljudeh pa dobivajo se že zastarele, večinoma kronične bolezni na pljučah in dihalnih cevih. Hripa pospeši razvoj stare bolezni in provzroči hudo vnetico, katera more končati se smrtjo. — Hripa torej ne vbije človeka, pač pa pospeši hitri razvoj prejšnje bolezni.

Omenjeni simptomi hripe se kažejo tudi dandanes. Tu pa tam se dobivajo navidezne izjeme; ali stvar ni taka in videli bomo precej, kako se izražuje moderna ali dandanašnja kužna hripa, katera se je v prejšnjih časih v enacih ali enakovrstnih podobah prikazevala. — Tedaj preidimo v najnovejšo dobo.

(Konec prih.)

sebe iz naravnega nagnjenja in pravičnega narodovega ponosa; iz upanja na prihodnost, vzetega iz zgodovinskih sporočil in narodnih pesni, iz vzgledov drugih narodov, iz nastajanje nazorov in idej, ki neso imeli prostega odduška; iz prebujene zavesti, da ima tudi slovanski narod posebno misijo, predpisano mu po božje milosti, koja mora izvesti in koja misija je spodbudila vso Evropo k naprednemu delovanju. — Isti (II) oddelek tega spisa obsegal je tudi naslednje znamenite besede: „Pravi smoter mejnarodnega življenja v Italiji, najboljša in najbolj ravna pot k bodoči sreči te oblasti, nahaja se na vzvišenem mestu, tamkaj, kjer se dandanes razpravlja največji in najtežavnejši problem Evrope, v bratstvu z obširnimi mogočimi življem, ki je poklican vdahnuti nove nazore in novo moč v vse narode, ali je pa ostrašit in zmotit, ako ga neprevidna nezupljivost bode puščala, da krene na krivo pot, namreč: v zvezi s slovansko družino“.

Tako so razumevali pravi Italijani gibanje naše in nam sorodnih narodov; tako je je smatrala, priznavajoč naše delovanje, udana hčerka Italije, gospica E. R. Milani.

Mi kažemo na njeno ljubko ime z občudovanjem in spoštovanjem vseh naših sorojakov in vsacega zvestega italijanskega domoljuba; niti ne mislimo pa na svoje neznatne političke nasprotnike na Primorskem.

Ti še ne umejo plemenitosti bojov za narodne svetinje; pobijajočim nas Slovane, ni jim smoter, braniti pravice italijanske narodnosti, koje jim mi načeloma nikakor ne zanikamo, in katere neso v nikakej nevarnosti; temveč boré se le z namenom, da čem dlje časa ostanejo na krmilu ter krivično in samovoljno zapovedujejo avstrijskim Slovanom. —

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zakonik objavil je potrjeno postavo o bratskih blagajnah (Bruderladen).

Budgetnemu odseku državnega zbora voliti je novega načelnika, ker se je poslanec Hausner radi bolehnosti odpovedal.

Prihodne dni izročila bode vlada svoje predloge, tičeče se odpisa dolga galicijske zemljiške odveze.

Ministerstvo deželne brambe izdalo bo novelo k postavi o vojnej taksi. Novela ta bo nekoliko premenila postavu v zmislu želja dunajskega mesta, kateremu so se pridružila tudi druga deželna glavna mesta.

Eksekutivni odbor desnice imel je dne 5. t. m. posvetovanje, pri katerem so govorili o novej situaciji, nastalej valed češko-nemške sprave. Kako da so ukrenili, se ne ve. Sliši se pa, da hočejo tudi v tem zasedanje vse frakcije na desni izraziti svoje želje, osobito hočejo moravski Čehi izreči razne želje glede srednjih šol.

Posledice češko-nemške sprave se že kažejo. „Wiener Ztg.“ objavila je dve naredbi justičnega ministerstva do predsedništva višjega deželnega sodišča v Pragi. Prva naredba tiče se premembe v sodiške organizaciji, druga se tiče uravnanja personalnih in disciplinarnih zadev pri rečenem višjem sodišču in nameščenja služeb pri sodiščih I. instance in pri državnih pravdnistvih. Glede prve naredbe zaukazuje minister, da se sestavi posebna komisija izvedenih uradnikov in dveh zaupnih mož, katerih jednega bode imenoval Rieger, drugega pa Schmeykal.

Karakterističen je zadnji odstavek druge naredbe, ki se glasi: Razume se, da poznanje češkega jezika ne bi škodovalo tudi proslcem za one službe, pri ka-

terih se ta jezik ne zahteva (die Kenntniss dieser Sprache nicht nachtheilig sein kann). Kaka milost! Strašanska Rieger-jeva pridobitev! Vsi nemški uradniki, kateri slučajno znajo tudi češki, se bodo oddahnili, kajti sedaj se jim ni več bati, da bi jim poznanje češkega jezika škodovalo. Ni li to ironija, ako nam Staro-čehi trdijo, da dognana sprava ni nobenej strani v sramoto. Ne moremo misliti, da bi zavedni češki narod vse to mirno vtaknil v žep.

Da pa bodo naši čitatelji vedeli, kako si Nemci to spravo tolmačijo, navesti hočemo izreka dveh njih veljakov.

Pri zboru društva „Verein der Fortschrittsfreunde“ rekel je Scharschmid: Ne morem misliti, da bi veljala vladina dobra volja — katero radi pripoznamo — samo češko-nemškemu vprašanju, ampak smemo pričakovati, da se bode tudi v družih obzirih stvar zasukala v zmislu, nam ugodnem.

Plener je rekel: Vspehi Nemcev so veliki, ali dobili bodo pravo svojo ceno še le potem, ako ne ostanejo omejeni samo na Češko, ampak, ako jih smemo smatrati prvim korakom celej vrsti naredeb, namerjenih v spolnitev želja Nemcev po vsej državi.

Tudi „N. Fr. Presse“ je jako zadovoljna z naredbami justičnega ministra Schönborna, ter pravi, da je spolnil, kar se je od njegove lojalnosti pričakovalo.

Pri razpravi o proračunu ministerstva pravosodja v ogrskem državnem zboru rekel je pravosodni minister, da pripoznava porotna sodišča potrebnimi, a izjavlja že sedaj, da ne bi privolil, da bi se po vsej deželi vpeljala ta sodišča. Institucijo to soditi je z razgleda političkega in pravosodnega. Minister izjavlja, da se imajo pri vseh državnih sodiščih vršiti obravnave v jeziku ogrske države; raji bi opustil vso institucijo, nego bi dopustil, da ne bi bilo tako. Če se pa hoče, da bodo porotna sodišča dobro funkcionovala, treba je, da porotniki dobro umejo zatožbo, zagovornika in resumé predsednika. Nastale bi pa po nekaterih krajih težkoče, ker razume le mali del prebivalstva madžarski.

V takih krajih videlo bi se, kakor bi bila porotna sodišča samo za Madžare, temu se je pa treba izogniti, da bi se ne mislilo, da je kaka sodna institucija pravica manjšine. Ko bode torej predložil postavni načrt o tej zadevi, izreči bode moral državni zbor, ali naj se vpelja porotna sodišča samo po obsežjih nekaterih jurisdikcij, ali pa naj se stvar čisto opusti. Proti koncu govora izrekel je minister svoje prepričanje, da se bode moglo kmalu izvesti veliko pravosodno reformo.

Nedavno so se vršile dopolnitne volitve v reški mestni zastop. Dve stranki sta si stali nasproti, in sicer: strogo italijanska, ki je šla v boj pod madžarskim plaščem in takozvana liberalno-neodvisna stranka. Prvej je bil vodja dr. dall'Asta, drugej pa posestnik Osojnak. Liberalno neodvisna stranka postavila je kandidatoma tudi znanega, inteligentnega, neodvisnega in učenega hrvatskega rodoljuba barona Vraniczany-a. Govorilo se je celo, da je ta gospod od strani izbran, da kedaj zasede županski stol, kajti on jedini je mož za to, da iztrebi sedanji nered. Govorilo se je tudi, da je sam reški guverner obljubil, da bo podpiral to stranko. Dobil pa je v zadnjem hipu nalog, da podpira italijansko stranko, za katero so tudi res vsi uradniki glasovali. Da ni bilo tako, zmagal bi bil Vraniczany, kajti dobil je impozantno manjšino 223 glasov. A pripomniti nam je, da se Hrvatje kot stranka neso vdeležili volitev in torej neso kompaktno glasovali. Da je bila hrvatska stranka organizovana, izid bi bil izvestno drugačen. Simptomatično je pa vsakako ta volitev in služi naj v spodbudo hrvatskim rodoljubom.

Vnanje države.

Srbaka vlada bode predložila skupštini načrt postave, valed katere bi morale občine plačevati naklade za postopno oboroženje srbske vojske.

Kralj srbski zahvalil se je brzovajnim potem ruskemu caru za doposlano mu sliko.

Bolgarskega majorja Panico so zaprli, kakor vladni listi trde, radi nedostojnega ponašanja. Panica je nekda zato hud na vlado, ker so ga pri avancamentu prezrli in povišali mesto njega načelnika bolgarskega generalnega štaba, Petrova, do časti podpolkovnika. Ne ve se pa še, ali postavijo Panico pred vojno sodišče. Poleg Panice so zaprli še družih šest oseb, mej njimi odvetnika Mateva.

Glavni nasprotnik sedanje bolgarske vlade, Dragan Cankov, izdal je proklamacijo na bolgarski narod, v katerej pozivlje Bolgare, da se ne plaše pred proganjanji, ampak prepode naj uzurpatorja Ferdinanda in njega pomagače. Cankov žuga knezu in njega ministrom, da bodo postali kmalu neškodljivi in svetuje Ferdinandu, da zapusti prostovoljno Bolgarsko, ako mu je življenje ljubo.

V rumunskeji zbornici bavijo se z vprašanjem, se ima li bivše ministerstvo Bratiano postaviti v zatožni stan ali ne. Prečitanje poročila preiskovalne komisije je trajalo skozi tri seje. Sedaj je debata. Ako hočejo, da bo sklep veljaven, morajo glasovati dve tretjini za predlog. Dvomno je pa, ako se bo dobila taka večina, kajti menenja v posamičnih skupinah so različna. Konservativci bodo glasovali proti, to je v vladinem zmislu. Vlada bi sicer ne imela nič proti temu, da se strogo postopa proti prejšnji korupciji, ali izogniti se hoče vsemu, kar bi moglo dati tej stvari, katero je soditi po navadnem pravu, politični značaj.

DOPISI.

Iz Barkovlj 3. februvarja 1890. Že pred časom smo omenjali potrebe „narodnega doma“ v Barkovljah. Povedali smo tudi že, da se zanimajo za stvar razni domači veljaki — oziroma voditelji tamošnjih narodnih društev. Ravno sedaj pa se je pokazala še večja potreba takega zavoda v omenjenem selu!

Tamošnje vrlo pevsko društvo „Adrija“ je sklenilo že pred časom, napraviti zadnjo pustno nedeljo „izvirno domačo veselico“. Za to veselico se delajo velike priprave, vse je zanjo navdušeno; v štirih odborovih sejah se je razpravljalo o programu in o veselici sploh! Neki gostilničar, kateri je tako rekoč sam ponujal svoje prostore omenjenemu društvu, odpovedal je to zopet — in društvo nema sedaj primernih prostorov, da bi napravilo omenjeno veselico! To slabo upliva na tako vrlo društvo, katero šteje sedaj že okoli 75 udov! Radi tega je treba barkovljanskim možakom stopiti na noge. — „Narodni dom“ v Barkovljah naj ne bode le mrtva ideja, temuč živo telo! Če bodo imeli barkovljani svoj „narodni dom“ potem ne bodejo več vrli „Adrijci“ v skrbeh za prostore, kjer bi jim bilo mogoče prirediti veselice. Torej na noge, barkovljanski veljaki!

V zadnjem „Edinosti“ ste govorili o ljudskih knjižnicah, ter izrekli željo, da bi tudi naše podružnice sv. Cirila in Metoda, oziroma pevska društva skrbela za razširjanje primernih knjig mej prosti narod. To je v okolici istinito prepotrebno: to nalogo naj bi res imela pevska društva. Načelnštvo „Adrije“ v Barkovljah je izprožilo že pred kakimi 6 meseci to idejo, katera se je pokazala v vsakem obziru kot preizvrstna! Razna gospoda je darovala že čez 160 knjig, oziroma manjših knjižic. Želeti je pa, da bi se odzvali še

drugi narodni zavodi, kateri so bili v to naprošeni. Knjige se čitajo s čudovito pridnostjo in jih vedno primanjkuje! Pri prenavljanju družvenih pravil „Adrije“ se je gledalo tudi na korist družbene knjižnice, katere naj vpliva na domače ljudstvo. Največ radi tega se je odločilo, da plačujejo podporni udje II. razreda le 50 kr. na leto in imajo tako pravico čitati družbene knjige. Tržaške in okoličanske rodoljube pa opominjamo in prosimo, da opomorejo tej vrleji ideji „Adrije“ in darujejo kako primerno knjigo v ta namen. Knjige sprejema tajnikov namestnik, Franjo Godnig, tiskarna Dolenc v Trstu. Slišimo, da se je prišlo tudi društvo „Zarja“ te ideje. Enako naj bi učinila vsa okoličanska pevaka društva!

Iz sezanskega okraja, 3. februarja. (Izv. dopis). V petek 31. januarja sem bil slučajno v Divači, kjer sem izvedel, da je v Ležečah, vasi oddaljeni kacic 8 minut od Divače, silen požar, ki preti vpepeliti vso vas in to tem bolj, ker je isti dan pihala silna burja. Podal sem se ob jednej uri popoldne tja, da vidim, kako je. Verujte mi gospod urednik, da se je človeku srce krčilo, ko je videl silno ognjeno moč, kako je neusmiljeno gospodarila po hišah in drugih gospodarskih poslopjih! In to ravno v najslabšem času, ko se človek in živina komaj preživi! Ljudstva se je nabralo od blizu in daleč; vsak je pomagal po svoji moči, a ognja ni bilo mogoče tako hitro pogasiti. Še le okoli pete ure popoldne se je požar toliko ukrotil, da ni bil več opasen bližnjim poslopjem.

Izvedel sem, da je zgorelo 12 hlevov, 6 skednjev in 2 hiši. Pogoreli so: Fran Perhavec h. št. 21 (hlev), Jože Perhavec h. št. 18 (hlev in skedenj), Miha Šajna h. št. 17 (hlev in skedenj), Valentin Perhavec h. št. 15 (2 hleva in skedenj), Anton Cerkvenik h. št. 16 (hiša, skedenj in hlev), Jože Šajna h. št. 14 (3 hlevi in skedenj), Andrej Perhavec h. št. 6 (2 hleva in skedenj) in Andrej Gerželj h. št. 5 (hiša, hlev in skedenj).

Hudo so zadeti vsi pogoreli, a najhujše je v tem obziru za Andreja Gerželja, kateremu ni družega ostalo, ko živina in obleka, katero je družina na sebi imela.

Nujne pomoči bi bilo revežem treba! Bi ne bilo mogoče v Trstu med blagimi dobrotorniki kaj nabrati in v razdelitev med najpotrebnejše pogorelece pred. gosp. Ivanu Narobetu, župniku v Divači, poslati?*

Slišal sem, da namerava slavno nakelsko županstvo v 15. dan t. m. pr. diti malo veselico v Divači, katere čisti dohodek je odločen ubožnim pogorelcem v podporo. Bog daj obilo vspeha!

Pri požaru so osobito marljivo in neutrudno pomagali: žandarmerija divaška z vrlim postajnim vodjem gosp. Franom Künstrom; Fran Perhavec iz Ležeč; Peter Sila, Gregor Žibrna, Alojzij Rebec in Ignacij Čelik iz Divače; Jože Cerkvenik iz Gradišča in vrla dekleta iz Divače, ki se pri donšanju vode neso utrudila in vstrajala do večera. Pohvalno mi je tudi omenjati osebja južne in državne železnice, ki je samotež pripeljalo dve gasilnici in tako marljivo gasilo, da je bila velika nevarnost omejena.

Nekaj pa mi še teži srce in tega ne smem zmolčati!

Gospod Fran Künster je prosil in silil necega velicega, in na videz neokretnega človeka, naj pripelje s svojim konjem gasilnico s postaje, da se bo uspešneje gasilo, a ta človek se ni dal v to pregovoriti. Zastonj je bila vsaka beseda! Na moje vprašanje, kdo je ta neusmiljen človek, so mi odgovorili, da je to Adolf Suša iz Divače.

O Adolf, ne tako! Danes meni, jutri tebi. — Novan.

* Tudi mi apelujemo na blaga srca tržaških rodoljubov, da se vsmilijo teh revežev. Vsak mali dar bo gotovo dobro došel. Op ured.

Iz Ajdovščine, 5. februarja. (Izvirni dopis). Dne 19. januarja t. l. imelo je društvo za podporo rokodelcev svoj občni zbor, pri katerem je bil izvoljen predsednikom g. Anton Lokar, denarničarjem g. Anton Terčelj, tajnikom g. Josip Širca. Stan premoženja je še precej ugoden, ceni se okoli 4000 for.; društvo šteje okoli 200 rednih in 40 podpornih udov. Vsled splošne bolezni „hripe“ imelo je društvo letos precej stroškov, no vendar temelja se ni še prišlo. Da je stan premoženja ugoden in da so se stvari redno vršile, gre v prvi vrsti prejšnjemu odboru, posebno gospodu prejšnjemu predsedniku A. Casagrandi, posebna hvala. Ta je vršil svojo častno nalogo marljivo in vestno, zato bodi mu tukaj srčna hvala izražena. Od sedanjega odbora upamo tudi najbolje, kajti osebe so na svojem mestu in nadejamo se, da bomo svoječasno zabilježili radosten vseh društva.

Poseben, za to izvoljen odsek priredi dne 9. t. m. plesno veselico, katere čisti dohodek namenjen je družbenemu smotru. Upamo, da se ga bode občinstvo polnoštevilno vdeležilo. Naj bode še omenjeno, da je društvo 4 gospode ude, ki so za početka društva v njega prospeh delovali, imenovalo častnimi člani.

Domače vesti.

Iz šole sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. Predvčerajšnjem poslovala se je v otroškem vrtu, pred svojim odhodom iz Trsta, večletna odbornica in blagajnica tržaške ženske podružnice sv. Cirila in Metoda, gospodičina Ivanka Kalistrova. Pri tej priliki ogovoril jo je mali deček, zahvaljujoč se jej na njenem trudoljubnem delovanju na korist ubozih otročičev. Mala deklica podarila jej je krasen šopek cvetlic. Po tej ganljivej slavnosti bila je seja ženske podružnice, kjer so se odbornice poslovale od vrle rodoljubke ter jej izročile krasno izdelano adresno. Pri seji navzoči načelnik možke podružnice zahvalil se je istotako blagej, odhajajočej gospodičini; prosil jo je, da se tudi v prihodnje spominja naših šol sv. Cirila in Metoda. Tudi uredništvo „Edinosti“, poznajoče blagonsko delovanje drage gospice, pridružuje se čestitkam tem iz vsega svojega srca, ter izreka iskreno željo, da bi jej bila vsikdar sreča mila v bodočem nje stanu.

Osobna vest. Vladni tajnik dr. Ludovik Thoman imenovan c. k. okrajnim glavarjem za Kranjsko.

Pojasnilo. „Slovenski Narod“ in za njim „Politika“ prinesla sta vest, da se v Trstu vrše posvetovanja radi ustanovitve dnevnika. To vest nam je pojasniti. Res je, da se je ta misel sprožila, res je tudi, da se je izvolil in tudi sezval dotični odsek, a posvetovanja ni bilo, ker so se dotični izvoljeni v privatnem pogovoru izrekli, da za trenutek neso okolnosti temu podjetju ugodne.

Za družbo sv. Cirila in Metoda darovali so nekateri tržaški Slovenci, na mesto venca na rakev Davorina Trstenjaka, 37 gld. 25 kr.

Barkovljanska podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti ima svoj redni občni zbor dne 2. marca v gostilni „pri Ferlugi“ na Greti.

Maskirani ples „Sokola“. Dne 18. t. m. bode maskirani ples tega društva v redutnej dvorani gledališča „Politeama Rossetti“. Zanimanje za ta ples je veliko, kajti povprašujejo že sedaj po vstopnicah. Pripravljajo se jako interesantne in impozantne skupine. Vhod bo dovoljen samo članom in po članih vpeljanim gostom. Kontrola bode stroga.

Darila za veliki ples delalskega podp. društva dne 1. februarja 1890.: Vitez Rinaldini c. kr. namestnik 20 gld., trgovska kamora 15 gld., eksc. Defacia c. kr. nadzod. predsednik 10 gld., baron Ralli

10 gld., gosp. Economo 10 gld., Ruski konzul 5 gld., pl. Pichler dvorni svetovalec 5 gld., Gentilomo Oskar 5 gld., Fabjan Franjo 5 gld., Šorli Matija 5 gld., Renčelj Josip 4 gld., Deputacija društva „Austria“ 4 gld., Flego Peter, kanonik 2 gld., Pogorelec Anton 2 gld., Nabergoj Ivan, drž. poslanec 2 gld., Turek Josip 2 gld., Živic Mat. Val. 2 gld., Haker 2 gld., Počkaj Anton 2 gld., dr. Florio 2 gld., Madraca 2 gld., dr. Šust Ivan, prošt 1 gld., Varto Julij 1 gld., Werk Franjo, c. kr. dež. sod. svetovalec 1 gld., Jakolič 1 gld., Mavrič Anton 1 gld., Mandić Mate 1 gld., Miko- vič 1 gld., Perhavec Jakob 1 gld., Mik 1 gld., Vatovec I. M. 1 gld., Neimenovani 1 gld., X. S. 1 gld., višji poštni ravnatelj Pokorny 2 gld.

Tvrška Economo podarila je „Tržaškemu podpornemu in bralnemu društvu“ kakor prinos za ples 10 for., za kar se jej vodstvo društva najtopleje zahvaljuje.

Veliki ples čitaonice na Reki bil je nad vse sijajen. Tako sijajne veselice še ni videlo glavno mesto hrvaškega Primorja. Ta dan, ko so slavili preselitev Čitaonice v njene lastne in zajedno najkrasnejše prostore mesta reškega, zabilježen bode zlatimi črkami v analih narodnega probujenja. Ples se je pričel ob 9 uri zvečer. Imponovala je krasota prostorov, kakor tudi odličnost družbe, ki se je tu sešla. Trst je bil zastopan po najodličnejših rodoljubih. O polnoči bil je velik banket, katerega se je udeležilo 235 oseb. Pri šampanjcu napil je gostom odvetnik Barčić, povdarjajoč veliko važnost tega večera. V imenu gostov zahvalil se je gospod Jakič. Po banketu začel je zopet ples. Plesali so tudi „Kolo“. Koliko sijajna je bila ta slavnost, kaže nam to, da je kotiljon sam stal 500 gld. Mi se prisrčno radujemo, videči, kako krepko se je jelo razviti hrvaštvo na Reki. Ne, ne, gospoda Madžaroni, ne bodete odtrgali od svete zemlje hrvaške tega, kar je božja roka sama žnjo združila.

Nepotizem je primorskim nestrpnim Lahom postal že „narodna čednost“. Ni je več službice, za katero bi ne bil že namenjen kak lahonček. Na mestnem magistratu in vseh uradih v magistratovem področju takih možiceljev kar mrgoli. Barantovanje za mestne službe je že čez mero nesramno. Obstaja sicer neko pravilo v mestnem statutu, vsled katerega so otroci in sorodniki nastavljenih uradnikov izključeni od službe pri istej upravi. Navzlic temu se pa mestne službe oddajajo in celo ustanovljajo brevi manu samo sorodnikom, ljubljencem, zaslužnim kreaturam itd., ki so se kedaj odlikovali v lahonstvu. V zadnji tajnej seji mestne delegacije imenovali so necega Cimadorija plačanim uradnikom, čeprav na isto mesto čaka leta in leta mnogo praktikantov. V Gorici smo na enakem stališču. Za službeno mesto mestnega inženirja oglasilo se je več avstrijskih prosilcev, a modri goriški mestni očetje ponudili so službo necemu italijanskemu podaniku Martinuzziu. Ker pa vlada ni hotela pripoznati tega imenovanja, prosili so isto, da mu podeli avstrijsko podaništvo! Iz njih dejanj se jih pozna — a vlada še vedno mirno gleda to nevarno igro.

Revera in njega pepel povzdignejo v Rimu v deveta nebesa. Nesramna lahon- ska sodrga, vojaški ubežniki iz Istre, Trsta in Tridenta, snovatelji in glavni stebri irredentistiškega gibanja v Italiji, so javno protestovali proti odloku tukajšnjega namestništva oziroma prepovedi prenosa Reverjevega pepela v Trst. Sedaj zahtevajo satisfakcije! — Na dan smrti Amedea so se v znak žalosti po vsej Italiji zatvorila gledišča. Isti dan so pa brzojavili iz Trsta vsem italijanskim listom, da se je oni dan uprav odprla „opera“ v gledišču „Comunale“. To jim je strašna predrznost. Zakaj se „italijanski“ Trst ni ravnal po vzgledu družih italijanskih mest? Tudi proti temu protestujejo. Bog daj norcem pamet! —

Nov dokaz lahonске strpljivosti — podala nam je v sredo večer tržaška mestna delegacija. V tajnej seji je namreč sklenila vložiti tožbo pri višjem upravnem sodišču proti pritrdilni razsodbi naučnega ministerstva glede utoka mestne delegacije proti odloku c. kr. namestništva, s katerim je zadnje zavrglo ukrep mestnega zbora, da se ustanoví v sv. Križu italijanske paralelke na tamošnji ljudski šoli. Namestništvo je s to prepovedjo pokazalo, da mu je nekaj za pravice slovenskega prebivalstva v okolici. Mestna rudeča in „patrijotična“ delegacija pa navzlic prepovedi in ministerskemu potrdilu, še vedno vladi rožičke kaže ter uganja svoje navadne burke. Temu pa ni čuda kajti smo — in pleno carnevale! —

Vojaški nabor v Trstu bode od 3—8 prihodnjega meseca.

Mrljivost v Trstu. V zadnjem tednu so se zdravstvene razmere dokaj zboljšale. Od nedelje 26. do incl. sobote, 1. februarja umrlo jih je 119, 77 moških in 42 ženskih.

Tovarna umetnega masla v Barkovljah. Omenjali smo že pred časom te tovarne. Povedali smo tudi o nekem šepetanju, ki se je širilo mej ljudstvom radi komisije, katere je, preiskujoč tovarno, našla vso v redu. Ta tovarna je v veliko kvar našemu ljudstvu, toda vaški načelnik (capovilla) se prav nič ne briga za njo odpravo. Ljudje se pritožujejo in po Barkovljah vlada huda razburjenost proti lastniku tovarne. Neki barkovljanski domačin, kateri je tudi prizadet po omenjeni tovarni (r a d i p o k v a r j e n e v o d e) pravil nam je, da je pregledoval te dni dotično vodo neki magistratni inženir. Ob enakih priložnostih moral bi biti župan navzoč, a v Barkovljah ni tega. Uboge domače ženske same so se morale pritoževati inženirju in mu razkazovati prozročeno škodo! Slišimo, da se celo dotični g. mestni (t. j. magistratni!) inženir ni posebno dobro izrazil o našem capovilli! Rekel je nekda, kakor se nam poroča, da je dosti slabo, ker ne more capovilla te tovarne odpraviti in da ni tega že dosedaj storil! Prosimo Vas, da objavite to poročilo, ker vidimo, da stavi domače ljudstvo le v vaš list svoje zaupanje. „Edinost“ je sploh pripoznana kot pravo glasilo okoličanov. Opozorjamo dotične oblasti, da se o stvari, o kateri smo govorili, prepričajo in da nenadno odpošljejo svoje poizvedence na lice mesta. Barkovljan.

Pogreb pokojnega Davorina Trstenjaka bil je sijajen, veliko tisoč ljudi se ga je udeležilo. Navzočih je bilo 25 duhovnikov. Na grobu govoril je dr. Vošnjak.

Nova vojna ladija. Na puljskej ladijetesalnici gradijo novo vojno ladijo, katerej bo ime: „Cesarica Elizabeta“. Ta bode jedna najboljših vojnih ladij avstrijske vojne mornarice. Spustili jo bodo v morje prihodne spomladi. Tudi v Trstu bodo neki zgradili jednako ladijo-križarico, katerej bo ime: „Cesarica Marija Terezija“.

Revščina na Kranjskem. Deželni odbor dežele Kranjske nakupil je — kakor poroča „Laibacher Zeitung“ — več vaganov turšice, da jo razdeli po onih krajih, kjer je veliko pomanjkanje vsled slabe letine v minolem letu.

Influenca hudo razsaja po Dalmaciji. Obiskala je vsako vas in zahteva mnogo žrtev. Vreme je jako lepo in gorko, kakor pomladi.

„Vertec“. Izšla je 2. številka tega izbornega lista.

RAZNE VESTI.

Njegovo Veličanstvo podarilo je 20.000 goldinarjev češke akademiji znanosti.

Agitacija proti snemanju klobukov pri pozdravljanju, ki se je posebno živo v Gradcu pričela, se vedno širi. Neka tržačanka piše v list „N. F. Pr.“ o tem predmetu: Me smo zoper to, da se snema klob-

buke pri pozdravljanju in smo za to, da možki pozdravljajo samo z roko. Tako pozdravljanje vidi se nam dosti spoštljivo in bi kazalo zadostno spošćovanje možkega spola do nas.

Velika tatvina v družbi Wiener Giro-und Cassenverein, o kateri smo nedavno poročali, je pojasnjena. Knjigovodja Leiner sam izneveril je svoto 36.700 gld. Leiner se je usmrtil. Soprogo Leinerjevo so zaprli, ker je dognano, da je vedela o zločinstvu njenega soproga.

Zdrava občina. V občini Sörg na Koroškem so umrle minolo leto samo štiri osebe namreč: 91leten mož in tri ženske, jedna 81letna, jedna 80letna in jedna 74 letna. Vse štiri osebe vkupe so imele torej 326 let.

Bratje „Sokoli“!

Naznanja se Vam, da bode dne 18. t. m., to je zadnji dan pusta, v redutnej dvorani gledališča „Politeama Rossetti“ maskirani ples.

Vstopnina za člane in maskirane gospode 50 kr., za nemaskirane nečlane 1 for. Nemaskirane dame in gospodje plačajo 30 kr. globe.

Nadzorstvo mask pri vходу bode strogo. Na zdar! Odbor.

Listnica upravnistva.

Gosp. A. S. Vipolže. Za leto 89. ste že plačali, poslano 3 gold. vračunali smo Vam za polovico tekočega leta.

Tržno poročilo.

Cene se razumo, kakor se prodaja na debelo blago za gotov denar).

Kava	Mocca	100 K.	131.—	133.—
Rio biser jako fina	„	122.—	123.—	124.—
Java	„	107.—	109.—	110.—
Santos fina	„	103.—	104.—	105.—
„ srednja	„	124.—	130.—	136.—
Guatemala	„	134.—	136.—	138.—
Portorico	„	132.—	134.—	136.—
San Jago de Cuba	„	112.—	113.—	114.—
Ceylon plant. fina	„	108.—	108.—	109.—
Java Malang, zelena	„	100.—	102.—	104.—
Campinas	„	31.—	31.50	32.—
Rio oprana	„	420.—	430.—	440.—
„ fina	„	21.—	22.—	23.—
„ srednja	„	74.—	75.—	76.—
Cassia-lignea v zabojih	„	56.—	58.—	60.—
Macisov cvet	„	60.—	62.—	64.—
Ingber Bengal	„	39.—	40.—	41.—
Papar Singapore	„	7.75	8.—	8.25
Penang	„	9.75	10.—	10.25
Batavia	„	36.—	37.—	38.—
Piment Jamaika	„	42.—	43.—	44.—
Petrolej ruski v sodih	100 K.	44.—	45.—	46.—
„ v zabojih	„	53.—	54.—	55.—
Ulje bombažno amerik.	„	64.—	66.—	68.—
Leece jedilno j. f. gar.	„	60.—	62.—	64.—
dalmat. s certifikat.	„	8.—	8.50	9.—
namizno M.S.A. j. f. gar.	„	13.—	13.50	14.—
Aix Vierge	„	4.—	4.50	5.—
fino	„	5.50	6.—	6.50
Božični puljeski	„	92.—	94.—	96.—
dalmat. s cert.	„	69.—	71.—	73.—
Smokve puljeske v sodih	„	18.—	19.—	20.—
„ v venci	„	16.50	17.—	17.50
Limoni Mesina	zaboj	15.75	16.—	16.25
Pomeranče sicilijanske	„	13.75	14.—	14.25
Mandilji Bari I.a	100 K.	12.50	12.75	13.—
dalm. I.a s cert.	„	34.—	38.—	42.—
Pignoli	„	18.—	19.—	20.—
Biz italij. najtinejši	„	36.—	37.—	38.—
„ srednji	„	37.—	38.—	39.—
Rangoon extra	„	9.50	10.—	10.50
„ I.a	„	36.—	37.—	38.—
„ II.a	„	37.—	38.—	39.—
Sultanine dobre vrste	„	31.50	31.75	32.—
Suho grozdje (opaka)	„	9.—	9.—	9.—
Čibebe	„	8.75	8.—	8.—
Slaniki Yarmouth I.a	sod	8.50	8.—	8.—
Polenovke srednje velikosti	„	7.50	8.—	8.—
„ velike	„	7.50	8.—	8.—
Sladkor centrifug. v vrečah	„	7.50	8.—	8.—
certifik.	100 K.	31.50	31.75	32.—
Fazol Coks	„	9.—	9.—	9.—
Maadoloni	„	8.75	8.—	8.—
svetlorudeči	„	8.50	8.—	8.—
temnorudeči	„	8.50	8.—	8.—
bohinjski	„	9.50	9.—	9.—
kanarček	„	9.75	9.—	9.—
beli, veliki	„	7.50	8.—	8.—
zeleni, dolgi	„	7.50	8.—	8.—
„ okrogli	„	7.50	8.—	8.—
mešani, štajerski	„	8.75	8.—	8.—
Maalo	„	91.—	92.—	93.—
Sono konjsko	„	2.10	3.10	3.20
volovsko	„	2.00	3.20	3.30
Slama	„	3.—	3.70	3.80

Dunajska borsa

7. februarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	gld	88.65
„ „ „ „ „	—	„	88.80
Zlata renta	—	„	110.65
5% avstrijska renta	—	„	101.95
Delnice narodne banke	—	„	934.—
Kreditne delnice	—	„	323.75
London 10 lir sterlin	—	„	118.70
Francoski napoleondori	—	„	940 1/2
C. kr. cekini	—	„	5.59
Nemške marke	—	„	57.87 1/2

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Dar sv. srcu Jezusovemu.

Katoliška občina v veleoslavnej prestolnici Weimarski ni imela do sedaj svoje cerkve, ampak samo dvorano, kjer je opravljala molitve. Dvorana ta ni bila dosti velika za vse pobožne ob nedeljski službi božje. Dasiravno nismo imeli potrebnih sredstev, položili smo pomladi temeljni kamen novi cerkvi Jezusovega srca. Pri napravi temelja novi cerkvi smo imeli velike težave, kajti temeljska plast bila je sestavljena iz peska in nižje doli smo našli na vodo. To je oviralo gradnjo in je povzročilo stroške za 25.000 mark. Kljub tem oviram smo z božjo pomočjo v poletju dozdali velik del cerkvice. Sedaj so nam pa pošla vsa denarna sredstva. Močij občine smo upotrebili do skrajnosti. Bogatin in ubožec dala sta po svoji moči. Celotni duinarji poklonili so svoje darove; učenci svoje prihranjene vinarje. Več nam ni bilo moči storiti. Kako naj nadalje zidamo? Družih virov nismo. Obračam se torej še enkrat do Vas, katoliški bratje, s prošnjo, da podarite vsak po en kamen našej cerkvi. Ne smem pričakovati pomoči od druge, nego od Vaše krščanske dobrotelosti. Dajte torej, kolikor Vam ljubezen veli dati; vsaki po nagonu svojega srca, ne z nevoljo, kajti le dobrovoljnega daritelja ljubi Bog (2 Kor. 9, 7). On bode pomnožil tudi sad Vaše dobrotelosti, kateri podaja sejalec seme in kruh za živež. Pomagajte nam, ljubi kristijani, da dozdimo našo hišo božjo! Sladka je zavest, da smo poklonili dar v slavo božjo! Sladka je zavest, da je sam Bog postal naš dolžnik. Bog je veren plačevalec, kateri plača tudi obresti, ne da bi ga bilo treba v to opominjati. Katoličani, pomagajte nam! Bolje je, da daste nekoliko, nego nič. Z malimi darovi dozdali bomo našo cerkvico. Vsak dar — ali po poštnem povzetju, ali v pisnih markah — nam bo dobro došel. Bog te blagoslovi, ljubi čitatelj.

Weimar, Thüringen.

3 5

K. Jüngst, župnik.

Colnine prosto

Stalne cene

Zaloga pohištva iz Dunajske tovarne Ignacij Kron

TRST, ulica al Teatro šte. 3. bila je vnovič preskrbljena s popolnimi opravami za spalnice in jedilne sobe, lastni izdelki, v najnovejšem slogu in prodaje proti popolnem poročstvu za kakovost in po neizmerno nizkih cenah. pristoja tudi 1 pohištvo za spalnico, staro-nem. slogu iz svitle orehonine gl. 253 bogato za odlično 1 baroko 285 naraz-družine 1 za jed. sobo, 380 ljan o

V zalogi se dobiva zmirom tudi mnogo prostornega pohištva, ali trdno delanega in po jako nizki ceni. Radi pomanjkanja prostora, zaloga železnega pohištva se je izdatno skrčila in do nove razpologe, se bode prodajalo po tovarniških cenah.

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo po deželi franco in brezplačno.

Carlo Pirelli

mejnarodni agent in speditør

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po niskih cenah in na vse kraje.

1-8

Javna zahvala.

Podpisano predsedništvo zahvaljuje se najpričneje vsem onim gospodom, kateri so o priliki velikega plesa „delalskega podpornega društva“ dne 1. februarja 1890. temu društvu kaj darovali.

V Trstu, 7. februarja 1890.

M. Mandić, Fr. Polić, predsednik. tajnik.

Zahvala

Podpisani odbor izreka tem potom iskreno zahvalo vsem onim, ki so pri petji, deklamaciji in igri sodelovali ali na kak način pripomogli k boljšemu uspehu zadnje veselice, kakor tudi gospodoma Rebeku in Martelancu za poklonjena darava.

Odbor pevskega društva „Hajdrih“

Sadna drevesa.

Hruške, jabolka, marelice, breskve, ringlote in češnje najboljših vrst po 15 do 45 kr. po debelosti drevesa. Jajca za lego 15 najboljših kokošjih plemen, komad 15 kr.

Josip Stiegler

upravitelj veleposestva v Št. Petru pri Gorici.

15—15 Z novo izumljenim čudeznim žepnim mikroskopom

vidi se vsaka stvar 500 krat povečšana. Potreben je torej za vsakega trgovca, učitelja, di-jaka, da celo za vsako hišno gospodarstvo ker se more z njim preiskovati jedi in pijače Pride-jana mu j. tudi lupa, katera vrlo dobro služi kratkovidnim.

Komad stane samo 1 gl. 25 kr.

proti gotovini ali po poštnem povzetju.

D. KLEKNER,

I. Postgasse šte. 20.

Izdajatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo. Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih cenah. 2—44

Slučaj!!

Valed zapoznele sezone mi je bilo mogoče, nakupiti celo zalogo jedne velike fabrike za ogrtače (Umhängtücher-fabrik): mogoče mi je torej ponuditi vsaki dami jeden velik, debel in gorak ogrtač za čudežno nizko ceno

1 gld. 35 kr. a. v.

Ti povsem moderni ogrtači morejo se dobiti v treh barvah (svitle srednje barve ali temne); obrobljeni so z finimi franžami, temno borduro in so dolgi en meter in pol, široki pa tudi en meter in pol.

To je pač največji ogrtač. — Razpošilja razpošiljavni zavod.

Exporthaus 15—15

D. KLEKNER

Wien, I., Postgasse 20.

KWIZDE

korneburšk živinoredilni prašek za konje, govejoživino in ovce.

Ako se daje živini redno živinorejn prašek, je valed mnogoletne izkušnje izvrstno sredstvo proti slabemu teku, molženji krvi in za izboljšanje mleka. Cena mali škatljici 35 kr., veliki 70 kr.

Kwizde krepčajoča krma za konje in govedo za brzo pomoč onemogle živine in pospeševanje reje. — V zabojih po 6 in 3 gld. in omotih po 30 kr.

Kwizde svinjski prašek za pospeševanje reje in brzo pomoč onemogle živine. — 1 veliki omot gld. 1.26, mali 63 kr.

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr.-og. monarhije.

Da se varuje pomot, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanji teh sredstev vedno Kwizde preparate in pa se pazi na gorenjo varnostno znamko.

Pošilja se po pošti proti povzetju vsak dan po glavnem skladišču: Kreis-apotheke Korneuburg pri Dunaju

Franz Joh. Kwizda,

c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate.

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 3—42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17, ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Tiskarna Dolenc v Trstu